

**Statsbudsjettet 2017 – tildelingsbrev til
Norsk institutt for bioøkonomi**

Innhold

1	Innledning	3
2	Mål og hovedprioriteringer	3
2.1	Sektormål for forskning, innovasjon og kompetanse	3
2.2	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap	4
2.2.1	Mat- og planteproduksjon	5
2.2.2	Beredskap, plantehelse og mattrygghet	5
2.2.3	Skog og utmark	5
2.2.4	Areal- og genressurser	6
2.2.5	Kart og geodata	6
2.2.6	Foretaks-, nærings- og samfunnsøkonomi	6
2.3	En enkel og brukervennlig forvaltning med god kvalitet.....	6
2.4	Gode systemer for samfunnsikkerhet og beredskap	7
3	Andre vesentlige forhold.....	7
4	Budsjettvedtak og utbetalingsplan	8
5	Fullmakter for 2017	9
5.1	Budsjettfullmakter - nettobudsjettering.....	9
5.2	Leieavtaler og kjøp av tjenester utover budsjettåret.....	9
5.3	Forvaltning av statens eierinteresser	9
5.4	Personalfullmakter	10
6	Rapportering	10
6.1	Styring og kontroll i virksomheten.....	10
6.2	Regnskapsrapportering.....	11
7	Styringskalender	12

1 Innledning

Landbruks- og matdepartementets meddeler i dette tildelingsbrevet styringssignaler og Stortingets budsjettvedtak for NIBIO i 2017. Prop. 1 S (2016-2017) for Landbruks- og matdepartementet ble behandlet i Stortinget 12. desember 2016 på grunnlag av Innst. 8 S (2016-2017).

Tildelingsbrevet skal sees i sammenheng med Instruks om økonomi- og virksomhetsstyring i NIBIO (heretter kalt virksomhetsinstruksen). Denne instruksen angir virksomhetens myndighet og ansvar samt at instruksen presiserer departementets øvrige krav innenfor rammen av Reglement for økonomistyring i staten. Instruksen inneholder også faste rapporteringskrav.

Mål- og resultatstyring er det overordnede styringsprinsippet i staten (jf. § 4 i Reglement for økonomistyring i staten). Departementets oppfølging av instituttet innrettes etter dette prinsippet.

2 Mål og hovedprioriteringer

Regjeringens mål for landbruks- og matsektoren og hovedprioriteringer for 2017 er omtalt i Prop. 1 S (2016-2017). Virksomheten skal være kjent med disse målene.

2.1 Videreutvikling av virksomheten

Siden etableringen har NIBIO gjennomført ulike organisasjonsprosesser for å få på plass en velfungerende virksomhet som oppfyller samfunnsoppdraget på en god måte. Instituttet skal også i 2017 prioritere arbeidet med organisasjonsutvikling med sikte på god intern organisering og en effektiv ressursbruk.

Instituttet må levere pålitelige regnskap til departement og styret. Riksrevisjonen har i Dok. 1 (2016-2017) påpekt alvorlige mangler ved virksomhetens regnskap for 2015. Departementet forutsetter at arbeidet med å etablere en velfungerende økonomimodell og en hensiktsmessig internkontroll for økonomistyring og regnskap gis høyeste prioritet. Videre skal instituttet arbeid for en robust økonomi, som også muliggjør nødvendige investeringer som fremmer innovasjon og kunnskapsutvikling.

Som ett av Norges største forskningsinstitutter, og det største innen landbruk og miljø, forventes det omfattende faglige leveranser fra NIBIO. Det skal leveres kunnskap av høy kvalitet til næring og forvaltning innenfor de faglig prioriterte områdene som fremgår av dette tildelingsbrevet.

NIBIO skal også prioritere å følge opp regjeringens vedtak om endringer i regional tilstedeværelse, herunder blant annet planlegging for å etablere et sterkt landbruksfaglig kunnskapsmiljø i Steinkjer fra 1. januar 2019. Enheten skal få en viktig rolle i å utvikle og formidle ny kunnskap som støtter opp under de viktigste landbruksnæringene i Midt-Norge.

2.2 Sektormål for forskning, innovasjon og kompetanse

Det vises til regjeringens ambisjoner for forskning og høyere utdanning som fremgår av Meld. St. 7 (2014-2015) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015-2024 og Meld. St. 6 (2016-2017) Verdier i vekst – Konkurransedyktig skog og trenæring. Det forutsettes at instituttet er kjent med prioriteringene som fremgår av disse meldingene. Videre har regjeringen lagt frem Meld. St. 11 (2016-2017) Endring og utvikling – En fremtidsrettet jordbruksproduksjon. Denne behandles i Stortinget i løpet av våren.

I november 2016 ble regjeringens strategi for bioøkonomi lagt frem. Her fastsettes mål, innsatsområder og tiltak for å legge bedre til rette for en moderne bioøkonomi. NIBIO skal bidra til å realisere strategiens mål og implementere relevante tiltak i virksomhetens prioriteringer.

Ett av departementets hovedmål er at "*Forskning, innovasjon og kompetanse skal bidra til at hovedmålene i landbruks- og matpolitikken nås*". Dette er konkretisert gjennom tre delmål. Innenfor disse bes NIBIO om å følge opp følgende i 2017:

Delmål 1: Måltrettet bruk av midler til forskning og innovasjon

NIBIO skal være det ledende kunnskapsmiljøet i Norge innenfor bioøkonomien. Gjennom nasjonalt og internasjonalt forskningssamarbeid skal det utvikles kunnskap som støtter opp under markedsmuligheter på området. Instituttet må ha en regional tilnærming til arbeidet med å støtte opp under de mange landbruks- og matnæringene. Instituttet skal videreføre samarbeidet med relevante miljøer om kommersialisering av kunnskap fra forskning og bidra til et samlet sett sterkt innovasjonsmiljø på Campus Ås.

Delmål 2: Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning

Departementet forventer at NIBIO raskt og effektivt deler kunnskap slik at den når ut til og kan tas i bruk av målgruppene som instituttet er opprettet for å betjene. Instituttet skal videreutvikle formidlingsarenaer og bruk av skriftlige og digitale distribusjonskanaler for å fremme god formidling. NIBIO skal gi råd og formidle kunnskap på en måte som gjør at den kan forstås og nyttes av aktører uten forskningsfaglig bakgrunn. Det forutsetter at instituttet har god dialog med brukerne av kunnskapen for å identifisere forbedringsmuligheter.

Delmål 3: En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre

NIBIO skal videreutvikles som et faglig og økonomisk solid forsknings- og utviklingsmiljø som leverer kunnskap av høy kvalitet og relevans til næring og forvaltning. Videre bes NIBIO om å videreføre samarbeidet med relevante kunnskapsmiljøer for å styrke det tverrfaglige forskningssamarbeidet innenfor landbruks- og matsektoren.

2.3 Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap

Oppdrag fra departementet for 2017 knytter seg i hovedsak til bevilgning på kap. 1136 post 50 Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi. Midlene skal dekke kostnader ved å nå departementets resultatforventninger. Dette inkluderer også nødvendige investeringer innen IKT, utstyr etc. som er nødvendige for den faglige produksjonen. Det forventes at NIBIO har en tverrfaglig tilnærming i arbeidet med å løse oppdrag fra departementet.

I tildelingsbrev for 2016 var miljøvennlig landbruk med som eget hovedområde for disponering av bevilgningen fra departementet. Kunnskapsutvikling på dette området forutsettes løst innenfor aktuelle hovedområder under:

1. Mat og planteproduksjon
2. Beredskap, plantehelse og mattrygghet
3. Skog og utmark
4. Areal- og genressurser
5. Kart og geodata
6. Foretaks-, nærings- og samfunnsøkonomi

NIBIO prioriterer disponering av bevilgning mellom disse hovedområdene. Deler av bevilgningen fra departementet er knyttet til arbeid av langsiktig karakter med flerårige oppgaver og leveranser. Disse er nærmere omtalt i vedlegg.

Klima – et tverrgående innsatsområde

Instituttet skal videreutvikle og styrke klimarelevant kompetanse innenfor jordbruk, skogbruk og arealbruk, herunder kompetansen på opptak og utslipp av klimagasser og karbonlagring i landøkosystemene. Instituttet skal ta et særskilt ansvar for utvikling av metoder for kvantifisering av arealbrukens effekt på klimasystemet og klimaendringenes påvirkning på landøkosystemet generelt og landbruksproduksjonen spesielt. Kunnskapen skal gi grunnlag for utforming av effektive tiltak og virkemidler for å redusere klimagassutslipp, herunder økonomiske konsekvenser av tiltakene. Instituttet skal samarbeide med Miljødirektoratet om norsk rapportering innenfor klimaavtaleverket. Videre skal instituttet bistå departementet i relevant internasjonalt klimaarbeid. Dette omfatter blant annet forhandlingene med EU om felles oppfyllelse av nye klimamål, og analyser av konsekvenser av en slik tilknytning.

2.3.1 Mat- og planteproduksjon

Hovedprioriteringen for NIBIO innen mat- og planteproduksjon er å utvikle kunnskap og teknologi som fremmer produksjon av nok mat til en økende befolkning. Produksjonen skal være bærekraftig, kostnadseffektiv og bidra til økt konkurransevne blant norske bønder. Ny kunnskap fra instituttet skal bidra til at hele landbrukets areal- og ressursgrunnlag utnyttes best mulig.

NIBIO skal bidra med utvikling av ny kunnskap om hvordan det norske jordbruket kan tilpasse seg mål om økt matproduksjon og samtidig være bærekraftig, herunder ivareta mål for vannmiljø, jordkvalitet, luft og klima. Det er behov for kunnskap om hvordan jordbruksproduksjonen virker inn på erosjon, klimagassutslipp, forurensning, kulturlandskap, biologisk mangfold og genetiske ressurser.

2.3.2 Beredskap, plantehelse og mattrygghet

Instituttet skal til enhver tid ha kompetanse og beredskap for å kunne håndtere hendelser som utfordrer trygg mat, fôrtrygghet og god plantehelse. NIBIO skal også drive med kunnskapsutvikling, metodeutvikling og formidling på disse områdene.

2.3.3 Skog og utmark

NIBIO skal utvikle og formidle kunnskap som støtter opp under bærekraftige og konkurransedyktige skog- og utmarksnæringer. Videre skal instituttet fortsette kunnskapsoppbyggingen om trevirkets miljøegenskaper, potensialet for å øke bruken av tre som byggemateriale samt økt bruk av biprodukter fra verdikjeden.

Landsskogtakseringen skal være en viktig kilde til oppdatert nasjonal kunnskap som grunnlag for bærekraftig forvaltning av skogressursene, og forskningsprosjektet Miljøregistreringer i skog (MiS). NIBIO skal støtte departementets arbeid med å utrede nye tilpasnings- og klimatiltak i norsk skog med sikte på å ta ut skogens potensial for opptak og lagring av karbon.

2.3.4 Areal- og genressurser

NIBIO har en viktig rolle i å utarbeide og formidle oppdatert arealstatistikk og overvåkingsinformasjon om skog, arealressurser, jordsmonn, utmark, eiendom og landskap til mange ulike målgrupper i samfunnet. Kunnskapen skal støtte opp under god forvaltning og en bærekraftig næringsutvikling. Ressursundersøkelser samt nasjonale program knyttet til areal- og ressursdata skal videreføres i 2017. Sentrale oppgaver er vedlikehold av det nasjonale arealressurskartet (AR5), landsskogtakseringen og Arealregnskapet for utmark.

NIBIO skal arbeide for å sikre en effektiv og bærekraftig forvaltning av nasjonale genressurser innen jordbruk og skogbruk. På dette området skal det ytes forvaltningsstøtte til departementet. NIBIO skal delta i internasjonalt arbeid knyttet til genressursforvaltning som ledd i å ivareta norske interesser.

2.3.5 Kart og geodata

Departementet ber NIBIO prioritere arbeidet med å videreutvikle kart- og geodatatenester av høy kvalitet og brukervennlighet. Instituttet skal sørge for sikker forvaltning av data fra ressursundersøkelser, arbeide med analyse og utvikling av ny statistikk og nye temakart, og legge til rette for digitale kart- og tjenesteløsninger på internett. NIBIO skal gi kommunene kunnskapsstøtte til oppdatering og vedlikehold av arealressurskartet AR5.

2.3.6 Foretaks-, nærings- og samfunnsøkonomi

Innen hovedinnsatsområde foretaks-, nærings- og samfunnsøkonomi skal NIBIO prioritere forvaltningsrettet arbeid innenfor følgende områder:

- Dokumentasjon av næringsøkonomi og matmarked, herunder sekretariatsarbeid for Budsjettnemda for jordbruket
- Driftsøkonomisk veiledning og styring
- Driftsøkonomiske data og analyser

NIBIO skal levere et godt grunnlag for økonomiske og politiske avgjørelser av betydning for produksjon og omsetning av landbruksprodukter, næringsmiddelindustri og matvaremarkeder, landbruksbaserte næringer utenom tradisjonelt jord- og skogbruk, og landbrukets rolle i samfunnet. Instituttet skal utarbeide materiale som grunnlag for arbeidet til Budsjettnemnda for jordbruket og er sekretariat for nemnda etter avtale med departementet.

2.4 Krav om en enkel og brukervennlig forvaltning med god kvalitet

Resultatkrav om en enkel og brukervennlig forvaltning med god kvalitet skal nås gjennom forenkling, digitalisering og effektiv ressursbruk.

Digitalisering er et viktig virkemiddel for forenkling og for å sikre kostnadseffektive og brukervennlige tjenester og løsninger både for brukere og forvaltning. *I Meld. St. 27 (2015-2016) Digital agenda for Norge – IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet*, beskriver regjeringen hovedprioriteringene i IKT-politikken. Vi viser for øvrig til *Rundskriv H-09/16 Digitaliseringsrundskrivet* samt departementets virksomhetsinstruks for NIBIO.

Departementet legger til grunn at arbeidet med bemanning, personalforvaltning, kompetanse- og organisasjonsutvikling inngår som en helhetlig og integrert del av den strategiske utvikling av NIBIO. Instituttet må utvikle en målrettet og systematisk arbeidsgiverpolitikk som er avstemt mot kravene i den statlige arbeidsgiverpolitikken.

Lærlingeordningen er viktig for å sikre framtidige behov for faglært arbeidskraft, og for å gi ungdom muligheter til å gjennomføre videregående opplæring. Kravet om å ta inn minst en lærling videreføres. Vi viser også til informasjonsside for nye lærebedrifter: www.lerlingloftet.no. Departementet forventer at NIBIO har minst en lærling i 2017. Det vises for øvrig til Statens personalhåndbok, kap. 9.10 Særavtale om lønns- og arbeidsvilkår for lærlinger og lære kandidater i staten.

Når det gjelder regnskapsføring, må NIBIO ha regnskapsrutiner og systemer som er i samsvar med de grunnleggende krav i de statlige regnskapsstandardene (SRS). Det må sikres at regnskapet ikke har vesentlige feil og mangler.

2.5 Gode systemer for samfunnssikkerhet og beredskap

Departementet legger til grunn at arbeidet med sikkerhet, samfunnssikkerhet og beredskap inngår som en integrert del av all virksomhet i NIBIO. Arbeidet skal være målrettet, systematisk, sporbart, og skal være integrert i virksomhetens planverk, styringssystemer og i styringsdialogen med departementet. Instituttet foretar skriftlig kartlegging av risiko og sårbarhet på eget ansvarsområde. Det vises for øvrig til virksomhetsinstruksen for nærmere omtale.

NIBIO skal i 2017 arbeide videre med å utvikle virksomhetens sikkerhetsorganisasjon og sikkerhetskompetanse. Innen områdene informasjon, objekt- og personellsikkerhet skal virksomheten sørge for å ha tilfredsstillende styringssystemer, samt en god praksis dokumentert gjennom rutiner og sikkerhetsløsninger. Herunder skal NIBIO i 2017 arbeide med informasjonssikkerhetstiltak iht. en konkret plan basert på et oppdatert risikobilde og risikovurderinger. Instituttet skal også gjennomføre en sikkerhetsrevisjon.

Instituttet bes om å prioritere disse oppgavene høyt første halvår 2017. Departementet kommer tilbake til nærmere dialog om temaene.

Virksomheten skal årlig arrangere minst en beredskapsøvelse som går på eget ansvarsområde. I tillegg skal virksomheten i løpet av en toårs periode delta i en relevant nasjonal øvelse der det øves enten stab, kriseledelse, prosedyre eller fullskala. NIBIO skal sørge for at IKT-systemer bygges i tråd med prinsippene for innebygd personvern, herunder personvernvennlige standardinnstillinger.

3 Andre vesentlige forhold

ABE-reform

Regjeringen har innført en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform, og forventer at alle statlige virksomheter gjør tiltak for å bli mer effektive. For 2017 er kravet for alle driftsutgifter som tildeles over statsbudsjettet satt til 0,8 pst.

Utredning av samlokalisering på Ås

NIBIO skal følge opp oppdrag fra departementet etter behov knyttet til samlokalisering.

Panorama

Panorama, Regjeringens strategi for høyere utdannings- og forskningssamarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika (2016- 2020), ble lagt fram i 2015. Strategien skal tilrettelegge for mer samarbeid av høy kvalitet på områder av særlig interesse for Norge. Regjeringen har satt av økonomiske virkemidler for langsiktig institusjonssamarbeid med disse landene. Departementet forventer at instituttsektoren benytter virkemidlene aktivt til å bygge opp under egne planer og strategier for økt internasjonalisering og kvalitetsutvikling.

Open Access

Flere undersøkelser viser store samfunnsøkonomiske gevinster ved å bedre tilgangen til forskningsresultater. Regjeringen har som mål at Norge skal være et foregangsland innen arbeidet med full åpen tilgang til vitenskapelige publikasjoner. NIBIO bes om å prioritere god tilgang til forskningsresultater for relevante brukere.

4 Budsjettvedtak og utbetalingsplan

Følgende beløp stilles til disposisjon for NIBIO i 2017:

Område		
<i>Kap-post</i>	<i>Formål</i>	<i>kroner</i>
1136-50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi	227 979 000
1139-71	Miljøregistreringer i skog (naturmangfold og kulturminner)	4 550 000
1149-73	Future forest – utvikle forflytningsfunksjoner for gran som et skog og klimatiltak	650 000
Totalt		233 179 000

Det tas forbehold om eventuelle endringer i tildelingen som følge av senere endringer i statsbudsjettet for 2017. Bevilgning til internasjonalt skogpolitisk arbeid fra kapittel 1138 post 71 er fra 2017 flyttet til kap. 1136 post 50. Bevilgningen har hatt en ramme på 0,5 mill. kroner, og departementet forutsetter at NIBIO viderefører dette arbeidet på om lag samme nivå.

Bevilgningen blir overført til virksomheten etter følgende utbetalingsplan:

Tid	kroner
Primo januar	77 726 333
Primo mai	77 726 333
Primo oktober	77 726 334
Totalt	233 179 000

Utbetalingsplanen kan justeres dersom det er nødvendig av hensyn til virksomhetens likviditet eller at beløpet som settes av til oppgavene endres.

Departementet vil gjennom året ha behov for bidrag og utredninger som ikke er omtalt i tildelingsbrevet. Slike oppgaver vil fremgå av egne tildelingsbrev og vil særlig gå til utredninger

innenfor foretaks-, nærings- og samfunnsøkonomi og skog- og klimaområdet. NIBIO bes om å sette av 3 mill. kroner til dette formålet fra kap. 1136 post 50.

Det er lagt til grunn at kunnskapsstøtte, referansefunksjoner og faglig beredskap fra NIBIO til Mattilsynet og Landbruksdirektoratet skal gis med grunnlag i tildelingen fra departementet. NIBIO og direktoratene bør så langt det er hensiktsmessig inngå nærmere avtaler/kontrakter om den støtten som skal ytes innenfor rammene av tildelingen fra departementet. For større arbeids- og ressurskrevende utredninger eller lignende, som instituttet skal delta i, forutsettes finansieringen drøftet og avtalt særskilt mellom instituttet og direktoratene.

Vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM) er en viktig, uavhengig kunnskapsleverandør til matforvaltningen. Departementet mener det er viktig at medarbeidere hos NIBIO har en kompetanse som gjør dem attraktive for VKM. NIBIO bes om, som en del av kunnskapsstøtten, å legge til rette for at aktuelle medarbeidere kan delta i VKMs arbeid. For større arbeids- og ressurskrevende utredninger eller lignende, forutsettes finansieringen drøftet og avtalt nærmere mellom VKM og NIBIO.

Basisbevilgning til NIBIO vil bli overført fra Norges forskningsråd. Kopi av departementets tildelingsbrev til Forskningsrådet vil bli sendt instituttet. Det forutsettes at virksomheten i tillegg til de direkte lønnsutgiftene, også dekker indirekte lønnsutgifter som arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse. Arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse betales direkte.

5 Fullmakter for 2017

5.1 Budsjettfullmakter - nettobudsjettering

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet, jf. Bevilgningsreglementet § 3, fjerde ledd. Unntaket er bekreftet for 2017 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50, jf. Prop. 1 S (2016-2017). Stortingets vedtak innebærer at NIBIO, i tillegg til bevilgning over 50-post, kan disponere eksterne inntekter fullt ut til virksomhetens formål. Virksomheten disponerer eventuelt positivt årsresultat, og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat.

5.2 Leieavtaler og kjøp av tjenester utover budsjettåret

Delegasjon av fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester er tatt inn i instruks for økonomi- og virksomhetsstyring.

5.3 Forvaltning av statens eierinteresser

Departementet delegerer med dette forvaltningen av statens eierinteresser i Instrumenttjenesten AS og ITAS Eierdrift AS. NIBIO gis fullmakt til å innkalle til ordinær generalforsamling i aksje-selskapene Instrumenttjenesten AS og ITAS Eierdrift AS. Delegeringen gjelder for 2017 og kan ikke delegeres videre.

Departementet viser til særbestemmelser for statsaksjeselskap, særlig til § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret og § 20-7 om Riksrevisjonens kontroll. Det vises også til Retningslinjer for underliggende virksomheters forvaltning av statens eierinteresser i aksjeselskaper av 1.7.2015 som blant regulerer varsling om generalforsamling i selskapene og opplysninger nødvendige for

statsrådets rapportering til Riksrevisjonen. Det vises også til Stortingets behandling av Meld. St. 27 (2013-2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap.

5.4 Personalfullmakter

Fullmakter til å opprette nye stillinger, ansettelser og fullmakt til å fastsette lønn delegeres til NIBIO. Instituttet er ført opp som forhandlingssted med fullmakt til å føre lokale forhandlinger. Dette fremgår av hovedtariffavtalen i staten.

Virksomhetens styre ansetter administrerende direktør, jf. virksomhetens vedtekter. Fastsettelse av lønn ved ansettelse skal likevel skje innenfor den ramme som departementet har fastsatt. Videre saksbehandler og avgjør styret alle saker knyttet til administrerende direktørs arbeidsforhold.

Departementet gir virksomhetene fullmakt til å fatte vedtak om erstatning på inntil 20.000,- kr til statsansatte for skade eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten (Statens personalhåndbok pkt. 10.22). Erstatninger utover 20.000,- kr sendes departementet som forelegger saken for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

6 Rapportering

Årsrapporteringen skal utarbeides etter de krav som er satt i Bestemmelsene til Reglementet for økonomistyring i staten, virksomhetsinstruksen, relevante rundskriv, og dette tildelingsbrevet. Rapporteringen skal gi et helhetlig og dekkende bilde av virksomhetens aktiviteter og resultater på alle viktige fagområder. Det bør samtidig være lett for departementet i årsrapporten å få særskilt oversikt over rapportering på det som gjelder midler knyttet til kunnskapsutvikling, formidling og beredskap.

Årsrapporten for 2017 har frist for oversendelse til departementet den **15.03.2018**.

Årsrapport inkludert årsregnskap skal sendes departementet elektronisk (postmottak@lmd.dep.no) med kopi til Riksrevisjonen (postmottak@riksrevisjonen.no).

6.1 Styring og kontroll i virksomheten

Administrative krav rapporteres hovedsakelig i årsrapportens Del IV – *Styring og kontroll i virksomheten*.

Regjeringens fellesføring for 2017

Det vises til rundskriv H-03/17. NIBIO skal arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser bedre og øke produktiviteten. Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester (digitalt førstevalg) er et sentralt virkemiddel i dette arbeidet, sammen med for eksempel omorganisering, prosessforbedring og annen bruk av teknologi. I årsrapporten skal virksomheten gjøre rede for iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak. Det skal her fremgå at tiltak som inneholder digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester er særlig vurdert. Det skal også gjøres rede for hvordan effektiviseringsgevinstene av tiltakene hentes ut, slik at de kan omdisponeres til prioriterte områder.

IKT-utviklingen i virksomheten

For å få en oversikt over IKT-utviklingen i NIBIO, ber departementet om at det i årsrapporten gis en kort rapportering på følgende:

- Andel av virksomhetens tjenester som retter seg mot eksterne brukere (for eksempel forvaltningsorganer, private virksomheter, enkeltpersoner), som er digitalisert og i hvilket omfang de digitaliserte tjenestene brukes (volum og brukergrupper).
- En vurdering av effekter av nyere IKT-løsninger internt i virksomhetene og hos brukere.

Samfunnssikkerhet, beredskap og informasjonssikkerhet

Virksomhetens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap skal omtales i årsrapporten. departementet ber om at det *særskilt* rapporteres på følgende:

- Antall gjennomførte øvelser, med en kort beskrivelse av type øvelse.
- Antall gjennomførte risiko- og sårbarhetsanalyser, med en kort beskrivelse av området analysen dekket.
- Status i arbeidet med styringssystem for informasjonssikkerhet i virksomheten.

Departementet vil i eget brev be virksomheten om en rapportering, utenom årsrapporten, på sikkerhets-tilstanden i virksomheten. Denne rapporteringen skal beskrive sikkerhets- og beredskapsutfordringer, eventuelle sikkerhetstruende hendelser som er identifisert, og arbeidet som er gjort i løpet av året for å redusere sårbarhet.

For arbeidet med informasjonssikkerhet viser departementet til virksomhetsinstruksen. Vi ber i tillegg virksomheten om å vurdere å gjennomføre de antatt fire mest effektive tiltakene mot IKT-angrep anbefalt av Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM). Virksomheten må selv vurdere ytterligere tiltak iht. NSMs anbefaling.

Bemanning og personal

Departementet ber om at det i årsrapporten rapporteres på utvikling i årsverk, deltid, midlertidige ansatte, bruk av lærlinger og sykefravær fordelt på kjønn samt likelønn, jf. veileder ”*Statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets – og rapporteringsplikten*”.

Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det utføres et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (HMS) i virksomheten. Departementet ber om at det rapporteres om vesentlige avvik i forhold til de mål som er satt for HMS-arbeidet.

Eierinteresser

Det vises til retningslinjer for underliggende virksomheters forvaltning av statens eierinteresser i aksjeselskaper av 1. juli 2015, jamfør også kap. 5.3 i dette tildelingsbrevet. Det gjøres særlig oppmerksom på at Riksrevisjonen og departementet skal varsles om generalforsamling i selskapene. Departementet vil komme tilbake til hvilke opplysninger som trengs for statsrådets rapportering til Riksrevisjonen.

6.2 Regnskapsrapportering

NIBIO skal i årsrapportens Del VI – *Årsregnskap* avgi årsregnskap som fastsatt i Instruks for økonomi- og virksomhetsstyring, jf. også Rundskriv R-115 av 11.24.2016. Virksomheten fører periodisert regnskap, og skal følge de statlige regnskapsstandardene slik de er fastsatt i rundskriv R-114 av 21.12.2016.

Årsregnskapet for 2017 skal inneholde følgende obligatoriske elementer:

- Ledelseskomentarer
- Bevilgningsoppstilling
- Virksomhetsregnskap etter statlige regnskapsstandarder (SRS) med noter
- Prinsippnoter for virksomhetsregnskapet etter SRS og for bevilgningsoppstillingen

Departementet forutsetter at regnskapet er avstemt, og at det er samsvar mellom det avlagte regnskapet og føringene som fremkommer i saldobalansen, og at konti er gruppert mot regnskapslinjer i henhold til SRS 1. Det forutsettes også at regnskapet er kongruent. Det vil si at alle inntekter og kostnader resultatføres, og at det er sammenheng mellom resultatregnskap og endringer i balansen. Eventuelle avvik i gjeldende kongruens må være begrunnet og forklart. Siste versjon av DFØs rapporteringsmal for årsregnskapet skal benyttes.

Delårsrapportering regnskap

Videre ber departementet om å få tilsendt tertialregnskap i tråd med statlige regnskapsstandarder (SRS). Tertialregnskapene skal være satt opp etter DFØs maler for tertialregnskap, men med forenklinger. Tertialrapporteringen skal omfatte:

- Ledelseskomentarer
- Resultatregnskap med budsjett
- Balanse
- Notene 1,2,5,7,8,14 og 17
- Gruppert saldobalanse

Frist for oversendelse av tertialregnskap til departementet er 01.06.2017 (tilstanden pr. 30. 04) og 01.10.2017 (tilstanden pr. 31.08).

Statsregnskap

Bestilling knyttet til årsavslutning og frister for innrapportering til statsregnskapet formidles av departementet i eget brev.

7 Styringskalender

Dato	Tema	Beskrivelse
Januar-februar 2017	Rapportering til statsregnskapet 2016	Jf. brev fra Landbruks- og matdepartementet med rundskriv fra Finansdepartementet om årsavslutning og frister for innrapportering fra Finansdepartementet.
12.02.2017	Standardiserte nøkkeltall for nettobudsjetterte virksomheter	Nøkkeltall som grunnlag for regjeringens budsjettkonferanse primo mars.
Februar 2017	Foreløpig årsregnskap	Instituttet sender foreløpig regnskap til hhv. Riksrevisjonen og departementet iht. avtalt frist med Riksrevisjonen.
15.03.2017	Årsrapport 2016	Nærmere spesifisering blir formidlet i eget brev.
18.04.2017	Styringsmøte	

15.05.2017	Oppdaterte standardiserte nøkkeltall for nettobudsjetterte virksomheter	Jf. rundskriv R-9/2016 fra Finansdepartementet. Nøkkeltall som grunnlag for budsjettproposisjonen for kommende år.
01.06.2017	1. tertialrapport	Regnskapsrapportering i henhold til SRS: <ul style="list-style-type: none"> • Ledelseskommentarer • Resultatregnskap med budsjett • Balanse • Notene 1,2,5,7,8,14 og 17 • Gruppert saldobalanse
01.10.2017	2. tertialrapport	Regnskapsrapportering i henhold til SRS: <ul style="list-style-type: none"> • Likt oppsett som for 1. tertial.
17.11.2017	Styringsmøte	
Januar-februar 2018	Rapportering til statsregnskapet 2017	Jf. brev fra Landbruks- og matdepartementet med rundskriv fra Finansdepartementet.
Februar 2018	Årsregnskap	Foreløpig årsregnskap sendes departementet så snart det er klart, samtidig som det sendes Riksrevisjonen.
15.03.2018	Årsrapport 2017	

Vedlegg. Konkretisering av flerårige oppgaver

Mat- og planteproduksjon
<ul style="list-style-type: none">
- Kunnskapsutvikling for å fremme bærekraftig bruk og mindre avhengighet av plantevernmidler, og som kan redusere risikoen knyttet til bruk av slike midler.
- Utvikling av kunnskap om virkning av ulike produksjonsformer i jordbruket på produksjonspotensial og miljø, herunder drifte og videreutvikle JOVA-programmet.
- Yte forvaltningsstøtte i arbeidet med å evaluere effekter av tiltak og virkemidler på miljøområdet og med oppfølgingen av vannforskriften.
- Kunnskapsutvikling for å fremme økologisk landbruk.
- Utvikling av kunnskap om plantevernmidler, integrert plantevern og alternativer til kjemiske plantevernmidler, herunder drift og videreutvikling av Varsling Innen PlanteSkadegjørere (VIPS).
- Utvikling av kunnskap om resirkulering og behandling av organiske avfallsressurser og ikke-fornybare ressurser for landbruket.
- Bistå i utarbeidelse av faggrunnlag og gjennomføring av tiltak i nasjonal strategi for villbier og andre pollinerende insekter.
Beredskap, plantehelse og mattrygghet
<ul style="list-style-type: none">
- Bistå med overvåking, analyser, varsling og rådgivning for Mattilsynet og andre deler av forvaltningen samt utvikle metoder på området.
- Kunne identifisere faktorer som påvirker innhold av soppgifter eller andre naturlig dannede uønskede stoffer, og utvikle kunnskap som kan bidra til å redusere forekomsten av slike gifter.
- Ha kompetanse på fremmedstoffer i jord og gjødselvarer, herunder miljøgifter og planteskadegjørere. Kunne vurdere risiko for matproduksjon, miljø og jordkvalitet.
- Gi faglige vurderinger knyttet til genmodifiserte organismer.
- Utvikle kunnskap som bidrar til friske planter i jord-, hage- og skogbruk gjennom sikker og effektiv diagnostisering av planteskadegjørere, skadeterskler, prognoser og varsling.
- Utvikle kunnskap om, og vurdere risiko for introduksjon og spredning av nye skadegjørere som følge av endringer i klima og økt internasjonal handel.
Skog og utmark
<ul style="list-style-type: none">
- Yte forvaltningsstøtte til departementet, herunder å utrede nye tilpasnings- og klimatiltak i norsk skog i tiden fremover.
- Ha beredskapskompetanse innenfor skadegjørere i skog og beredskapsplanverk som også omhandler skogskadesituasjonen.
- Utføre forvaltningsoppgaver knyttet til skogfrøforsyningen og rådgivning for planteskolene.
- Følge opp det norsk/svenske samarbeidsprosjektet Future Forest.
- Deltakelse i internasjonale skogfaglige prosesser med vekt på arbeid med utvikling av systemer for skogoversikter og rapportering.
- Utarbeide rapport om bærekraftig skogbruk etter nærmere dialog med departementet.
- Utvikle og formidle kunnskap om skogressurser og miljø, bl.a. gjennom Skogportalen/Kilden.

Areal- og genressurser

- Videreføre arbeidet med å utvikle kunnskap om arealressursene, bidra til at kunnskapen gjøres tilgjengelig og brukes, og etablere samarbeid med Landbruksdirektoratet om dette.
- Overvåking av kulturlandskap, biologisk mangfold og kulturminner samt kartlegging av jordsmonn
- Bistå departementet med kunnskapsutvikling, data og analyser av eiendomsstrukturen knyttet til landbrukseiendommer og utmarkseiendommer.
- Forbedre kunnskapsgrunnlaget for verdiproduksjon fra utmarksbeite gjennom effektiv beitekartlegging og veiledning i beitebruk, samt ajourholde Informasjonssystem for beitebruk i utmark (IBU).
- Følge opp strategiplan for Norsk genressurssenter med sikte på å sikre effektiv og bærekraftig forvaltning av nasjonale genressurser innen jordbruk og skogbruk.
- Samordne nasjonalt arbeid på området og følge opp det faglige samarbeidet i nordiske og internasjonale organ, samt bistå faglig i norsk oppfølging av internasjonale prosesser.
- Utvikle og følge opp nasjonale handlingsplaner for bevaring og bærekraftig bruk av genetiske ressurser innenfor kulturplanter, skogstrær og husdyr i samsvar med relevante internasjonale vedtak og avtaler, og samarbeide med private og offentlige aktører om iverksetting av disse.
- Bidra til kartlegging og overvåking, kunnskapsinnhenting, rapportering på indikatorer for genetiske ressurser, samt kompetansebygging knyttet til genetisk mangfold av relevans for landbruk og mat.
- Videreføre en genbank for fjørfe og tilrettelegge for at bevaringsverdige genressurser gjøres tilgjengelige for brukere.

Kart og geodata

- Ivareta landbrukspartenes interesser og koordinere landbrukets bidrag til Geovekst og Norge Digitalt og ta del i utviklingen av satellittbaserte tjenester.
- Støtte Statistisk sentralbyrå sitt arbeid med nasjonal arealstatistikk og European Environmental Agency (EEA) sitt arbeid med europeisk arealovervåking.
- Bidra til internasjonale prosesser for å øke samordningen av og samhandlingen om geodata på tema som instituttet har ansvar for.

Foretaks-, nærings- og samfunnsøkonomi

Oppdatert og godt faglig grunnlagsmateriale for jordbruksforhandlingene og endelige publikasjoner der forhandlingsresultatet er innarbeidet

Ferdigstilte publikasjoner etter faglige mål og frister satt av BFJ, herunder:

- Totalkalkylen for jordbruket
- Referansebruksberegninger
- Resultatkontroll
- Alternative beregninger for partene
- Volum- og prisindekser

Andre oppgaver:

- Normalårsberegninger
- Oppdatere maskinkostnadsindeks innen 1. mars

Oppdatert kunnskap om den økonomiske utviklingen i landbruket generelt, og på gårdsbruk hvor en vesentlig del av inntekten kommer fra jord- og skogbruk

- Publisere rapporten *Driftsgranskningene i jord- og skogbruk* i løpet av januar.
- Publisere rapporten *Utsyn over norsk landbruk* 1. oktober.

Oppdatert dokumentasjon av næringsøkonomi og marked, og situasjonen i norsk næringsmiddelindustri

- Publisere rapporten *Mat og industri*. Forutsetter samfinansiering med. næringen, og i tråd med tidsfrister fastsatt av prosjektet.
- Utarbeide statistikk til internasjonale organisasjoner i tråd med gitte tidsfrister.
- Beregning av verdien av grovfôrproduksjonen for 2016 innen 1. september. Leveransen skal være på samme format som tidligere år.
- Bidra til materiale til Nasjonalbudsjettet, landbruksdelen. Faglige mål og tidsfrister settes av Finansdepartementet.
- Bidra til matvareforbruksberegninger i samarbeid med Helsedirektoratet.
- Månedlig publisering av prisutviklingen for matvarer i Norge på ulike ledd og utviklingen i internasjonale matpriser.
- Møte i relevante internasjonale fora, herunder OECD og IFCN, og oppdatere aktuell internasjonal statistikk etter dialog med Landbruks- og matdepartementet.

Videreutviklet data for økonomisk planlegging i landbruket til bruk i undervisning og veiledningstjeneste. Bidra til økt kunnskap om skattlegging av landbruksvirksomhet og om entreprenørskap og næringsutvikling med basis i landbruksnæring.

- Publisere *Håndbok for driftsplanlegging* innen 1. oktober
- Ajourføre Norkap og NIBIOs del av Økonomix ved behov
- Utvikling av standarder og infrastrukturløsninger mm. til bedriftsledelse og beslutningsstøtte. Arbeidet samordnes med *Dataflyt SA*. Resultatene skal være åpne og tilgjengelige.